

Cursus "Van vlas tot linnen"

Geschiedenis:

Sinds de Steentijd werd er linnen gemaakt. Toen de Romeinen Gallië (nu Frankrijk en België) binnentrokken, troffen ze daar veel vlasakkers aan. De plaatselijke bevolking maakte van dit vlas een goede kwaliteit linnen! In de IJzertijd, de periode vlak voor de Romeinse tijd, moet er in Gallië, maar ook elders in West Europa al veel kennis over vlasbewerking beschikbaar geweest zijn.

Vlas bloeit met witte en blauwe of zelfs rode bloemetjes. Tegenwoordig is er olievlas en vezelvlas, vroeger was dat er niet. Het vezelvlas van nu heeft langere stelen. Olievlas is korter en is meer vertakt.

Van vlas tot vezel, stap voor stap.

1. Zaaien in het voorjaar op de akker

2. Oogsten in de zomer
3. Drogen in schoven laten drogen

a. in schoven liggend op de akker

b. in schoven tegen elkaar staand op de akker

4. Repelen

Bij Repelen worden de zaadbolletjes gescheiden van de stengels

Je houdt dan lijnzaad over, waaruit je door persen lijnzaadolie kunt verkrijgen. Bewaar 1/3 van het zaad voor het zaaien het volgende jaar,

en je houdt de stengels over, waar de vlas vezels inzitten waarvan je linnen kunt maken.

Hieronder trekt Anneke de zaadbolletjes los van de stengels, door ze bosje voor bosje over de repel te halen.

De repel kan van hout zijn gemaakt of van ijzer. Hieronder een voorbeeld van een repel van hout.

Hieronder zie je een mooi ijzeren exemplaar, gemaakt door Thijs v.d. Manakker, de IJzertijd – smid van Eversham, Eindhoven.

5. Roten

De stengel heeft een houtachtige kern, waaromheen de vezels zitten. Om die te kunnen scheiden, (we hebben namelijk de vezels nodig), gaan we het hout binnenin de stengel rotten (=rotten) door ze 5 tot 7 dagen in een bak water, of in een stromende beek te leggen (hoe warmer het water, hoe beter het resultaat) of, ongeveer 10 dagen op gras te leggen, liefst als het vochtig weer is. (dauwrotten)

6. Drogen

Daarna worden de bossen weer te drogen gehangen of gelegd.

7. Braken

De houtachtige kern moet nu gebroken worden in kleine stukjes, om hem makkelijker tussen de vezels uit te krijgen.

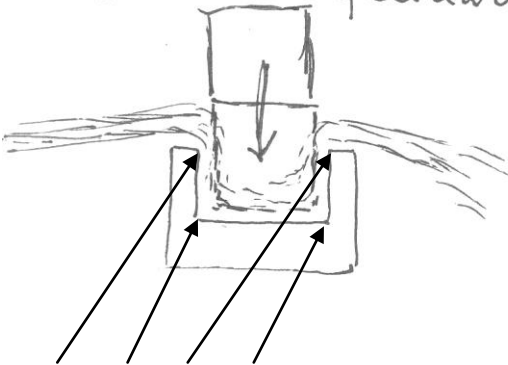

We hebben zelf een braak-bok ontwikkeld (afgekeken van bokken uit ongeveer 1850) om op een snelle manier korte houtige stukjes te verkrijgen, die er makkelijker uit te krijgen zijn.

De vezels breken op de 4 punten waar de vezels gedwongen worden de bocht om te gaan.

Blok wordt naar beneden geduwd.

De vier breekpunten

8. Zwingelen

De kapotte, korte houten deeltjes worden van de vezels losgeslagen

9. Hekelen

De laatste houten restjes worden eruit gekamd.

En dit houd je over.

Ga maar aan de slag.

Veel werk.

En op deze manier krijg je meer bewondering voor de ijzertijdmensen.

ANNEKE BOONSTRA

10. Een spinrok maken

Om te gaan spinnen is het handig een spinrok te maken.

Stap 1. Maak een stok glad met een mes en leg op onderstaande manier de vlas vezels neer.

Stap 2. Plooi de vezels om de stok

Stap 3. Bindt ze losjes vast met een draad

11. Spinnen met de spinrok en een spintolletje

Je kunt natuurlijk ook spinnen met steeds een plukje vlasvezels en een spintolletje

12. Weven op staand weefgetouw

Hieronder zie je Franka een lap weven bestemd voor een rok.

**Veel succes.
ANNEKE**